

Dz.U. 2010 Nr 229 poz. 1496

U S T A W A

z dnia 29 października 2010 r.

o rezerwach strategicznych

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. Ustawa określa zasady tworzenia, przechowywania, udostępnienia, likwidacji oraz finansowania rezerw strategicznych, a także zadania i organizację Agencji Rezerw Materiałowych, zwanej dalej „Agencją”.

Art. 2. Użyte w ustawie określenia oznaczają:

- 1) infrastruktura krytyczna – infrastrukturę, o której mowa w art. 3 pkt 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1398 oraz z 2020 r. poz. 148, 284, 374 i 695);
- 2) klęska żywiołowa – zdarzenia, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 18 kwietnia 2002 r. o stanie klęski żywiołowej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1897);
- 3) likwidacja rezerw strategicznych – zniesienie obowiązku utrzymywania danych asortymentów rezerw strategicznych lub ich określonych ilości;
- 4) przechowywanie rezerw strategicznych – wykonywanie zadań i czynności mających na celu zachowanie stabilnego, niepogorszonego stanu utworzonych rezerw strategicznych, w tym ich magazynowanie, wymianę, zamianę i konserwację;
- 5) specjalistyczny asortyment rezerw strategicznych – stanowiące część rezerw strategicznych materiały, maszyny, urządzenia i konstrukcje umożliwiające sprawne odtwarzanie uszkodzonych lub zniszczonych mostów drogowych i kolejowych, wiaduktów oraz linii i węzłów kolejowych, których wykorzystanie może ograniczyć skutki zaistniałej katastrofy naturalnej lub awarii technicznej;
- 6) sytuacja kryzysowa – sytuację, o której mowa w art. 3 pkt 1 ustawy wymienionej w pkt 1;

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2020 r.
poz. 2051.

- 7) tworzenie rezerw strategicznych – gromadzenie w określonych ilościach danych asortymentów rezerw strategicznych na zasadach określonych w ustawie;
- 8) udostępnienie rezerw strategicznych – przeznaczenie rezerw strategicznych na rzecz określonego organu, w określonym asortymencie i ilości oraz ich wydanie w celu użycia lub wykorzystania;
- 9) wymiana rezerw strategicznych – cykliczne zastępowanie określonej ilości danego asortymentu rezerw strategicznych o upływającym terminie ważności, przydatności do spożycia lub używania, tym samym asortymentem i w tej samej ilości, posiadającym wymagane cechy lub właściwości;
- 10) zamiana rezerw strategicznych – zastępowanie asortymentu rezerw strategicznych innym asortymentem w ramach jednej grupy rodzajowej, równoważnym pod względem ilości, jakości i zastosowania lub właściwości.

Art. 3. Rezerwy strategiczne tworzy się na wypadek zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego oraz wystąpienia klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej, w celu wsparcia realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa i obrony państwa, odtworzenia infrastruktury krytycznej, złagodzenia zakłóceń w ciągłości dostaw służących funkcjonowaniu gospodarki i zaspokojeniu podstawowych potrzeb obywateli, ratowania ich życia i zdrowia, a także wypełnienia zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej.

Art. 4. Rezerwy strategiczne mogą stanowić: surowce, materiały, urządzenia, maszyny, konstrukcje składanych wiaduktów, mostów drogowych i kolejowych, elementy infrastruktury krytycznej, produkty naftowe, produkty rolne i rolno-spożywcze, środki spożywcze i ich składniki, wyroby medyczne, produkty lecznicze, produkty lecznicze weterynaryjne oraz substancje czynne w rozumieniu ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2020 r. poz. 944 i 1493), a także produkty biobójcze – niezbędne do realizacji celów, o których mowa w art. 3.

Art. 5. Rezerwy strategiczne stanowią wyodrębniony majątek Skarbu Państwa, z zastrzeżeniem art. 6.

Art. 6. W przypadkach uzasadnionych rachunkiem ekonomicznym lub szczególnymi względami technologicznymi lub organizacyjnymi dopuszcza się utrzymywanie rezerw strategicznych w postaci asortymentu powierzonego organom

administracji publicznej albo stanowiącego własność przedsiębiorców lub podmiotów niebędących przedsiębiorcami, w magazynach będących w ich dyspozycji.

Art. 7. Do decyzji wydawanych przez ministra właściwego do spraw energii w zakresie rezerw strategicznych nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, 695 i 1298).

Rozdział 2

Zasady opracowywania Rządowego Programu Rezerw Strategicznych i finansowania rezerw strategicznych

Art. 8. 1. Asortymenty rezerw strategicznych i ich ilości określa Rządowy Program Rezerw Strategicznych, zwany dalej „Programem”.

2. Projekt Programu opracowuje minister właściwy do spraw energii we współpracy z:

- 1) Ministrem Obrony Narodowej;
- 2) ministrem właściwym do spraw wewnętrznych;
- 3) ministrem właściwym do spraw rolnictwa;
- 4) ministrem właściwym do spraw rynków rolnych;
- 5) Ministrem Sprawiedliwości;
- 6) ministrem właściwym do spraw transportu;
- 6a) ministrem właściwym do spraw żeglugi śródlądowej;
- 7) ministrem właściwym do spraw zdrowia;
- 7a) ministrem właściwym do spraw gospodarki;
- 8) Szefem Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego;
- 9) innymi organami administracji rządowej realizującymi zadania w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa, zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej oraz bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego, w tym sprawującymi, na mocy innych ustaw, nadzór nad realizacją tych zadań wykonywanych przez przedsiębiorców.

3. Minister właściwy do spraw energii, przygotowując projekt Programu uwzględnia:

- 1) możliwość wystąpienia lub zaistnienie zagrożenia bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego, klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej;
- 2) sytuację gospodarczą i społeczną państwa;
- 3) stan i perspektywy koniunktury na świecie;
- 4) asortymenty rezerw strategicznych i ich ilości, niezbędne do realizacji celów, o których mowa w art. 3;
- 5) zobowiązania międzynarodowe Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Organy, o których mowa w ust. 2, przekazują ministrowi właściwemu do spraw energii, w terminie przez niego określonym, w zakresie swojej właściwości:

- 1) analizy i oceny możliwości wystąpienia zagrożeń, wykonywane w ramach opracowywania planów zarządzania kryzysowego, z uwzględnieniem sposobów i środków reagowania na te zagrożenia, zgodnie z art. 12 ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym;
- 2) wykazy potrzeb wynikających z analizy ryzyka, dotyczących utworzenia rezerw strategicznych w danym asortymencie i ilości, w podziale na poszczególne lata, wraz ze wskazaniem ich planowanego przeznaczenia, a w przypadku specjalistycznego asortymentu rezerw strategicznych także miejsca jego przechowywania;
- 3) informacje o zobowiązaniach międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej i rekomendacjach organizacji międzynarodowych w zakresie tworzenia i utrzymywania rezerw strategicznych.

Art. 9. 1. Projekt Programu zawiera w szczególności:

- 1) analizę ryzyka i niepewności wystąpienia zagrożeń bezpieczeństwa i obronności państwa, bezpieczeństwa, porządku i zdrowia publicznego, klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej oraz wynikające z tej analizy wnioski dotyczące tworzenia, utrzymywania i likwidacji rezerw strategicznych;
- 2) ocenę sytuacji gospodarczej i społecznej państwa;
- 3) ocenę perspektyw koniunktury na świecie;
- 4) dane dotyczące asortymentów rezerw strategicznych i ich ilości, jakie należy utworzyć w poszczególnych latach, ze wskazaniem ich planowanego przeznaczenia, a w przypadku specjalistycznego asortymentu rezerw strategicznych także miejsca jego przechowywania;

- 5) przewidywane koszty tworzenia, przechowywania i likwidacji rezerw strategicznych w poszczególnych latach;
- 6) przewidywane koszty funkcjonowania Agencji, w podziale na poszczególne lata;
- 7) informację o zobowiązaniach międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej i rekomendacjach organizacji międzynarodowych w zakresie objętym Programem;
- 8) zalecenia wynikające z realizacji obowiązującego Programu, dotyczące odtworzenia rezerw strategicznych wykorzystanych lub zużytych oraz likwidacji określonych asortymentów rezerw strategicznych.

2. Do projektu Programu należy załączyć informację o asortymencie rezerw strategicznych, ich ilości i wartości oraz ich finansowaniu, wykorzystaniu i rozmieszczeniu, według stanu na dzień 31 grudnia roku poprzedniego.

3. Program opracowuje się na okres 5 lat. Minister właściwy do spraw energii podejmuje prace nad projektem Programu na kolejny okres nie później niż na 12 miesięcy przed upływem okresu objętego poprzednim Programem.

4. Program może być corocznie aktualizowany w przypadku zmiany okoliczności, o których mowa w art. 8 ust. 3. Do aktualizacji Programu stosuje się przepisy art. 8 ust. 2–4.

Art. 10. 1. Rada Ministrów, na wniosek ministra właściwego do spraw energii złożony nie później niż do dnia 30 kwietnia danego roku, w drodze uchwały, przyjmuje Program lub jego aktualizację w terminie do dnia 31 maja danego roku.

2. Przyjęty przez Radę Ministrów Program minister właściwy do spraw energii niezwłocznie przekazuje organom, o których mowa w art. 8 ust. 2.

Art. 11. 1. Program jest programem wieloletnim w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.¹⁾), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”.

2. Program jest finansowany z budżetu państwa w postaci:

- 1) dotacji celowej przeznaczonej na finansowanie lub dofinansowanie kosztów:
 - a) zakupu asortymentu w celu utworzenia rezerw strategicznych,

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1622, 1649, 2020 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 284, 374, 568, 695 i 1175.

- b) przechowywania rezerw strategicznych, w tym ich magazynowania, wymiany, zamiany i konserwacji,
 - c) związanych ze sprzedażą zlikwidowanych rezerw strategicznych albo nieodpłatnym przekazaniem zlikwidowanych i niesprzedanych rezerw strategicznych,
 - d) poddania odzyskowi lub unieszkodliwieniu zlikwidowanych rezerw strategicznych będących odpadami,
 - e) inwestycji Agencji związanych z budową lub modernizacją infrastruktury technicznej utrzymywania rezerw strategicznych,
 - f) wykonywania umowy, o której mowa w art. 17;
- 2) dotacji podmiotowej, przeznaczonej na dofinansowanie kosztów działalności bieżącej Agencji, realizującej zadania państwa w zakresie określonym w ustawie oraz obowiązków innych niż tworzenie i utrzymywanie zapasów agencyjnych ropy naftowej i paliw określonych w ustawie z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 411), zwanej dalej „ustawą o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych”.

Art. 12. 1. W budżecie państwa tworzy się rezerwę celową z przeznaczeniem na finansowanie działań ministra właściwego do spraw energii w zakresie rezerw strategicznych, w sytuacjach zagrożeń, o których mowa w art. 3, na skutek zdarzeń, których nie można było przewidzieć ani im przeciwdziałać, w szczególności na finansowanie kosztów:

- 1) udostępnienia rezerw strategicznych, w tym wydawania, przetransportowania i dystrybucji udostępnionych rezerw strategicznych do ostatecznych odbiorców;
- 2) przetworzenia i przetrzymania udostępnionych rezerw strategicznych, jeżeli jest to konieczne;
- 3) niezbędnych czynności Agencji i organów, na rzecz których rezerwy strategiczne udostępniono, oraz podmiotów, którym je wydano, w zakresie organizacji i realizacji udostępnienia rezerw strategicznych, na zasadach określonych w ustawie;
- 4) utworzenia rezerw strategicznych nieobjętych Programem, o których mowa w art. 14.

2. Wysokość rezerwy, o której mowa w ust. 1, jest ustalana corocznie w ustawie budżetowej.

Rozdział 3

Tworzenie i przechowywanie rezerw strategicznych

Art. 13. 1. Minister właściwy do spraw energii, w drodze decyzji, tworzy rezerwy strategiczne, zgodnie z ustaleniami Programu, z zastrzeżeniem art. 14.

2. Decyzja o utworzeniu rezerw strategicznych zawiera co najmniej określenie asortymentu i jego ilości oraz przeznaczenia tworzonych rezerw strategicznych.

3. Decyzję o utworzeniu rezerw strategicznych wykonuje Agencja.

4. Wykonując decyzję o utworzeniu rezerw strategicznych, Agencja dokonuje zakupu określonej ilości asortymentu rezerw strategicznych i przechowuje zakupiony asortyment lub zawiera umowy, o których mowa w art. 17.

5. W przypadkach, w których nie mają zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych, Agencja, dokonując zakupu asortymentu rezerw strategicznych lub zawierając umowy, o których mowa w art. 17, stosuje przejrzyste, niedyskryminacyjne i konkurencyjne warunki wyłaniania sprzedawcy tego asortymentu lub podmiotu, z którym zostanie zawarta umowa, o której mowa w art. 17, w szczególności:

- 1) rozsyła zapytania ofertowe do podmiotów wykonujących działalność gospodarczą w zakresie produkcji, handlu lub magazynowania oraz dysponujących odpowiednią bazą magazynową i gwarantujących odpowiednią jakość poszukiwanego asortymentu rezerw strategicznych, a także zapewniających bezpieczeństwo danych osobowych i ochronę informacji niejawnych, zgodnie z odrębnymi przepisami;
- 2) zaprasza do negocjacji podmioty oferujące najkorzystniejsze ekonomicznie warunki sprzedaży i przechowywania asortymentu rezerw strategicznych, biorąc pod uwagę relację ceny do jakości;
- 3) przeprowadza negocjacje cenowe dla zakupu określonej ilości asortymentu rezerw strategicznych, a także kalkuluje według cen rynkowych i uzgadnia wynagrodzenie za jego przechowywanie;
- 4) przedstawia projekt umowy oraz ją zawiera.

6. W przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii wykonanie decyzji o utworzeniu rezerw strategicznych, na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia lub w wyniku nałożenia obowiązku, o którym mowa w art. 46d ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.²⁾), odbywa się z wyłączeniem ust. 5 oraz przepisów o zamówieniach publicznych.

7. W przypadkach, o których mowa w ust. 6, Agencja Rezerw Materiałowych dokonuje zakupu określonej ilości asortymentów do rezerw z zachowaniem pierwszeństwa w odniesieniu do innych podmiotów.

8. Zmiany planu finansowego Agencji dokonywane zgodnie z art. 21 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, dotyczące realizacji zadań związanych z utworzeniem, udostępnieniem i odtwarzaniem rezerw strategicznych, nie wymagają uzyskania opinii sejmowej komisji właściwej do spraw budżetu.

Art. 14. Minister właściwy do spraw energii może, w drodze decyzji, utworzyć rezerwy strategiczne nieobjęte Programem, jeżeli:

- 1) w przypadku zagrożeń, o których mowa w art. 3, wystąpił brak albo znaczny deficyt rezerw strategicznych niepodlegających odtworzeniu, niezbędnych do zapobieżenia lub usunięcia skutków tych zagrożeń;
- 2) określony asortyment jest niezbędny w celu przeciwdziałania skutkom nieprzewidzianego zagrożenia, o którym mowa w art. 3;
- 3) z rekomendacji organizacji międzynarodowych wynika pilna potrzeba utworzenia rezerw strategicznych, w celu przeciwdziałania skutkom nieprzewidzianego wcześniej zagrożenia, o którym mowa w art. 3.

Art. 15. Agencja przechowuje rezerwy strategiczne w magazynach rezerw strategicznych będących własnością Agencji.

Art. 16. 1. Agencja może oddać dany asortyment rezerw strategicznych na przechowanie, za wynagrodzeniem, na podstawie umowy przechowania zawartej z:

- 1) przedsiębiorcą:
 - a) wykonującym działalność gospodarczą w zakresie produkcji, handlu lub magazynowania danego asortymentu,

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1495 oraz z 2020 r. poz. 284, 322, 374, 567, 875 i 1493.

- b) dysponującym odpowiednią bazą magazynową,
 - c) gwarantującym właściwą jakość przechowywanego asortymentu rezerw strategicznych w okresie jego przechowywania;
- 2) organem administracji publicznej lub podmiotem niebędącym przedsiębiorcą, spełniającymi warunki, o których mowa w pkt 1 lit. b i c.

2. Umowa przechowania określa w szczególności:

- 1) nazwę asortymentu rezerw strategicznych, jego ilość oraz miejsce i okres przechowania;
- 2) wysokość wynagrodzenia za przyjęcie, przechowanie i zwrócenie rezerw strategicznych oraz ich przetransportowanie, o ile jest to wymagane;
- 3) warunki przechowywania rezerw strategicznych zapewniające utrzymanie właściwego ich stanu ilościowego i jakościowego;
- 4) sposób przechowywania rezerw strategicznych, w tym częstotliwość dokonywania ich wymiany lub zamiany, a jeżeli jest to uzasadnione właściwościami przechowywanego asortymentu, sposób jego konserwacji;
- 5) wymagania dotyczące urządzenia i oznakowania oraz ochrony magazynów, w których rezerwy strategiczne będą przechowywane;
- 6) zobowiązanie przechowawcy do stałej gotowości zwrócenia rezerw strategicznych oddanych na przechowanie;
- 7) warunki, na jakich przechowawca zapewni przetransportowanie rezerw strategicznych w przypadku wystąpienia potrzeby ich przetransportowania;
- 8) zobowiązanie się przechowawcy do poddania się kontroli przeprowadzanej przez Prezesa Agencji w zakresie wykonywania umowy;
- 9) zasady odpowiedzialności stron za niedotrzymanie warunków umowy, w tym kary za jej naruszenie;
- 10) okres obowiązywania umowy i warunki jej rozwiązania.

3. W przypadkach, w których nie mają zastosowania przepisy o zamówieniach publicznych, przy wyłanianiu podmiotu do świadczenia usługi przechowania, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 13 ust. 5 stosuje się odpowiednio.

4. W przypadku wystąpienia zagrożenia, o którym mowa w art. 3, zawarcie umowy przechowania na czas trwania tego zagrożenia odbywa się z wyłączeniem art. 13 ust. 5 oraz przepisów o zamówieniach publicznych.

Art. 17. 1. W przypadkach, o których mowa w art. 6, Agencja może utrzymywać rezerwy strategiczne stanowiące własność przedsiębiorców lub innych podmiotów, na podstawie odpłatnej umowy.

2. Do umowy, o której mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy art. 16 ust. 2 pkt 1, 3–5 i 7–10. Umowa określa ponadto:

- 1) wysokość wynagrodzenia za utrzymywanie rezerw z możliwością ich zakupu lub wynajmu na rzecz Skarbu Państwa;
- 2) zobowiązanie podmiotu, z którym zawarto umowę do stałej gotowości sprzedaży lub wynajmu na rzecz Skarbu Państwa asortymentu przechowywanych rezerw;
- 3) tryb i warunki, w tym cenę sprzedaży asortymentu będącego przedmiotem umowy na rzecz Skarbu Państwa lub wysokość czynszu najmu tego asortymentu, do uiszczenia którego będzie zobowiązany Skarb Państwa w przypadku wydania, przez upoważniony organ, decyzji o udostępnieniu rezerw strategicznych.

3. Agencja niezwłocznie rozwiązuje umowę, o której mowa w ust. 1, w przypadku:

- 1) otwarcia likwidacji,
- 2) zaprzestania prowadzenia działalności, jeżeli odrębne przepisy nie przewidują likwidacji,
- 3) ogłoszenia upadłości lub oddalenia wniosku o ogłoszenie upadłości z przyczyn wskazanych w art. 13 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe i naprawcze³⁾ (Dz. U. z 2020 r. poz. 1228)

– podmiotu, z którym została zawarta ta umowa.

Rozdział 4

Zasady udostępnienia rezerw strategicznych

Art. 18. 1. Minister właściwy do spraw energii, w przypadkach, o których mowa w art. 3, w drodze decyzji, udostępnia niezwłocznie rezerwy strategiczne, w celu wsparcia realizacji zadań w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa, odtworzenia infrastruktury krytycznej, złagodzenia zakłóceń w ciągłości dostaw służących funkcjonowaniu gospodarki i zaspokojeniu podstawowych potrzeb

³⁾ Obecnie tytuł ustawy brzmi: ustawa – Prawo upadłościowe, na podstawie art. 428 pkt 1 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. poz. 978), która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2016 r.

obywateli, ratowania ich życia i zdrowia, a także wypełnienia zobowiązań międzynarodowych Rzeczypospolitej Polskiej, z zastrzeżeniem art. 20.

2. Decyzję o udostępnieniu rezerw strategicznych minister właściwy do spraw energii wydaje z urzędu albo na wniosek:

- 1) Ministra Obrony Narodowej – w zakresie realizacji zadań obronnych;
- 2) ministra właściwego do spraw wewnętrznych – w zakresie realizacji zadań związanych z bezpieczeństwem i porządkiem publicznym, ochroną ludności oraz zadań wynikających z zobowiązań międzynarodowych;
- 3) ministra właściwego do spraw rolnictwa lub ministra właściwego do spraw rynków rolnych – w zakresie realizacji zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb żywnościowych obywateli;
- 4) Ministra Sprawiedliwości – w zakresie bezpieczeństwa i porządku publicznego;
- 5) ministra właściwego do spraw transportu – w zakresie zadań związanych z funkcjonowaniem infrastruktury dotyczącej transportu drogowego, kolejowego i lotniczego;
- 6) ministra właściwego do spraw zdrowia – w zakresie realizacji zadań związanych z ratowaniem życia i ochroną zdrowia obywateli;
- 6a) ministra właściwego do spraw żeglugi śródlądowej – w zakresie zadań związanych z funkcjonowaniem infrastruktury dotyczącej żeglugi śródlądowej;
- 7) innych organów realizujących zadania w zakresie bezpieczeństwa i obronności państwa, zarządzania kryzysowego i ochrony infrastruktury krytycznej, zdrowia publicznego, porządku publicznego oraz ochrony i bezpieczeństwa obywateli.

3. Wniosek o udostępnienie rezerw strategicznych zawiera co najmniej: nazwę i ilość asortymentu rezerw strategicznych oraz cel jego wykorzystania, a także dane podmiotu, któremu udostępnione rezerwy strategiczne będą wydane.

4. Decyzja o udostępnieniu rezerw strategicznych zawiera co najmniej:

- 1) oznaczenie organu, na rzecz którego rezerwy strategiczne są udostępnione;
- 2) określenie udostępnionego asortymentu rezerw strategicznych i jego ilości;
- 3) oznaczenie podmiotu, któremu udostępnione rezerwy strategiczne będą wydane do użycia;
- 4) zobowiązanie do zwrotu niewykorzystanej części udostępnionych rezerw strategicznych;

- 5) inne szczególne warunki udostępnienia rezerw strategicznych, jeżeli jest to konieczne ze względu na właściwości udostępnionego asortymentu rezerw strategicznych.

5. Minister właściwy do spraw energii niezwłocznie wydaje decyzję o udostępnieniu rezerw strategicznych. Decyzja ta podlega natychmiastowemu wykonaniu przez Agencję.

6. Minister właściwy do spraw energii udostępnia rezerwy strategiczne organom, o których mowa w ust. 2, nieodpłatnie.

7. W przypadku gdy decyzja o udostępnieniu rezerw strategicznych dotyczyć będzie udostępnienia konstrukcji składanych wiaduktów, mostów drogowych i kolejowych, minister właściwy do spraw energii uzgadnia projekt tej decyzji z ministrem właściwym do spraw transportu.

8. Przepisów ust. 7 nie stosuje się do decyzji o udostępnieniu rezerw strategicznych wydawanej na wniosek ministra właściwego do spraw transportu.

9. W przypadku gdy decyzja o udostępnieniu rezerw strategicznych dotyczy asortymentu, w odniesieniu do którego została zawarta umowa, o której mowa w art. 17, Agencja niezwłocznie dokonuje odpowiednio jego nabycia lub wynajmu na rzecz Skarbu Państwa.

Art. 19. 1. Agencja jest obowiązana do zorganizowania udostępnienia rezerw strategicznych, w szczególności do:

- 1) poinformowania podmiotu, któremu udostępnione rezerwy strategiczne będą wydane, o miejscu i terminie ich wydania, a także o wymaganiach dotyczących ich przetransportowania oraz przetrzymania, jeżeli jest taka potrzeba;
- 2) wydania udostępnionych rezerw strategicznych;
- 3) dokonania sprawdzenia warunków przetransportowania udostępnionych rezerw strategicznych oraz ich przetrzymania, jeżeli jest taka potrzeba, a odrębne przepisy nie stanowią inaczej;
- 4) zapewnienia przetworzenia udostępnionych rezerw strategicznych, jeżeli jest to konieczne.

2. Podmiot, któremu udostępnione rezerwy strategiczne zostały wydane:

- 1) dokonuje ich odbioru i zapewnia ich ochronę;
- 2) zapewnia przetransportowanie udostępnionych rezerw strategicznych, z zachowaniem odpowiednich warunków, jeżeli są wymagane;

- 3) dystrybuuje udostępnione rezerwy strategiczne do odbiorców ostatecznych;
- 4) zapewnia przetrzymanie udostępnionych rezerw strategicznych, jeżeli jest taka potrzeba;
- 5) wykorzystuje udostępnione rezerwy strategiczne zgodnie z ich przeznaczeniem;
- 6) zwraca Agencji niewykorzystaną część udostępnionych rezerw strategicznych.

Art. 20. 1. Minister właściwy do spraw energii może, w drodze decyzji, udostępnić określony specjalistyczny asortyment rezerw strategicznych, mając na względzie potrzebę wsparcia realizacji celów społecznych lub przedsięwzięć gospodarczych, w szczególności związanych z budową, modernizacją lub remontem infrastruktury transportowej. Przepisy art. 18 ust. 2 i 3, ust. 4 pkt 1–3 i 5 oraz ust. 7 stosuje się odpowiednio.

2. Decyzję, o której mowa w ust. 1, wykonuje Agencja.

3. Udostępnienie specjalistycznego asortymentu rezerw strategicznych jest dokonywane:

- 1) nieodpłatnie na rzecz państwowych jednostek organizacyjnych, jednostek samorządu terytorialnego lub utworzonych przez nie jednostek organizacyjnych, w przypadku wystąpienia sytuacji mającej znamiona klęski żywiołowej lub sytuacji kryzysowej, w celu zaspokojenia potrzeb społecznych lub gospodarczych;
- 2) odpłatnie na rzecz jednostek, o których mowa w pkt 1, i przedsiębiorców realizujących zadania w zakresie budowy, modernizacji lub remontu sieci dróg krajowych i linii kolejowych o znaczeniu państwowym, których wyłączenie z eksploatacji mogłoby spowodować zakłócenia w transporcie.

4. Specjalistyczny asortyment rezerw strategicznych jest udostępniany na podstawie umowy zawartej na czas oznaczony między Agencją a jednostką, o której mowa w ust. 3 pkt 1, albo przedsiębiorcą, o którym mowa w ust. 3 pkt 2.

5. Umowa, o której mowa w ust. 4, określa w szczególności warunki udostępnienia specjalistycznego asortymentu rezerw strategicznych oraz jego zwrotu.

Art. 21. Prezes Agencji opracowuje i przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw energii szczegółową procedurę udostępnienia rezerw strategicznych, w tym czasowego, zwrotnego udostępnienia asortymentu specjalistycznego.

Rozdział 5

Likwidacja rezerw strategicznych

Art. 22. 1. Likwidacji rezerw strategicznych dokonuje minister właściwy do spraw energii, w drodze decyzji, zgodnie z ustaleniami Programu albo w przypadkach, o których mowa w art. 25.

2. Decyzję o likwidacji rezerw strategicznych minister właściwy do spraw energii wydaje z urzędu albo na uzasadniony wniosek Prezesa Agencji lub organu, o którym mowa w art. 8 ust. 2.

3. Decyzja o likwidacji rezerw strategicznych zawiera co najmniej:

- 1) określenie likwidowanego asortymentu rezerw strategicznych i jego ilości;
- 2) wskazanie przyczyny likwidacji rezerw strategicznych;
- 3) szczególne warunki likwidacji rezerw strategicznych, jeżeli jest to konieczne ze względu na właściwości likwidowanego asortymentu rezerw strategicznych;
- 4) wskazanie obowiązku i określenie terminu odtworzenia zlikwidowanych rezerw strategicznych, jeżeli obowiązek ten wynika z ustaleń Programu;
- 5) określenie terminu wykonania decyzji.

4. Decyzję o likwidacji rezerw strategicznych wykonuje Agencja.

5. Wykonując decyzję o likwidacji rezerw strategicznych, Agencja:

- 1) dokonuje sprzedaży przeznaczonych do likwidacji rezerw strategicznych na giełdzie towarowej albo w drodze przetargu w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740), w tym w szczególności:
 - a) sporządza wykaz likwidowanych rezerw strategicznych, określając nazwę, ilość oraz cenę każdego asortymentu rezerw strategicznych przeznaczonego do sprzedaży, skalkulowaną według jego wartości rynkowej,
 - b) przekazuje do publicznej wiadomości wykaz, o którym mowa w lit. a, zamieszczając ogłoszenie w ogólnopolskiej prasie codziennej i w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji,
 - c) dokonuje wyboru najkorzystniejszej ekonomicznie oferty kupna likwidowanych rezerw strategicznych i przedstawia projekt umowy sprzedaży,
 - d) zawiera umowę sprzedaży zlikwidowanych rezerw strategicznych;

2) rozwiązuje umowę, o której mowa w art. 17.

Art. 23. 1. W przypadku gdy nie złożono ofert zakupu asortymentu zlikwidowanych rezerw strategicznych Agencja, na podstawie umowy, nieodpłatnie przekazuje ten asortyment jednostkom, o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 1, biorąc pod uwagę potrzeby tych jednostek oraz przydatność przekazywanego asortymentu zlikwidowanych rezerw strategicznych do realizacji ich zadań. Umowa, o której mowa w zdaniu poprzedzającym, określa szczegółowe warunki nieodpłatnego przekazania zlikwidowanych rezerw strategicznych.

2. W przypadku nieodpłatnego przekazania zlikwidowanych rezerw strategicznych jednostkom, o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 1, od Agencji nie pobiera się danin publicznych z tego tytułu, z wyjątkiem podatku akcyzowego.

Art. 24. Prezes Agencji opracowuje i przedstawia do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw energii szczegółową procedurę sprzedaży oraz nieodpłatnego przekazania zlikwidowanych rezerw strategicznych.

Art. 25. 1. Minister właściwy do spraw energii może zlikwidować, w drodze decyzji, określony asortyment rezerw strategicznych, którego likwidacja nie została ustalona w Programie, w szczególności w przypadkach gdy dany asortyment rezerw strategicznych:

- 1) nie może być dłużej utrzymywany z powodu ograniczeń takich, jak: zakaz jego stosowania, użycia bądź spożycia lub wygaśnięcie dopuszczenia do obrotu, lub wycofanie z obrotu, stosowania bądź użycia, lub upływ terminu jego ważności, przydatności do użycia bądź spożycia;
- 2) nie może zostać poddany wymianie ze względu na jego właściwości, skład lub zastosowanie albo brak asortymentu, którym może zostać zastąpiony;
- 3) wymaga zamiany na inny asortyment, w ramach jednej grupy rodzajowej;
- 4) utracił swoje przeznaczenie albo z przyczyn ekonomicznych niezasadne jest jego dalsze utrzymywanie;
- 5) stał się nieprzydatny w wyniku nieodwracalnej utraty właściwości, jakości lub trwałego uszkodzenia;
- 6) stał się odpadem;
- 7) utrzymywany w rezerwie strategicznej na podstawie decyzji ministra właściwego do spraw zdrowia stał się zbędny w celu zapobiegania oraz

zwalczania zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi z uwagi na odwołanie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii.

2. Do decyzji, o której mowa w ust. 1, przepisy art. 18 ust. 7, art. 22 ust. 2, ust. 3 pkt 1–4 i ust. 4 i 5 oraz art. 23 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 5a

Wykonywanie zadań powierzonych Agencji

Art. 25a. 1. W przypadku wystąpienia lub wysokiego ryzyka wystąpienia zagrożeń, o których mowa w art. 3, organy i podmioty, o których mowa w art. 8 ust. 2, mogą powierzyć Agencji, w drodze decyzji, dokonanie zakupu, magazynowanie i wydawanie określonych asortymentów towarów w ich imieniu i na ich rzecz.

2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, organ lub podmiot powierzający Agencji określone zadanie wskazuje rodzaj i ilość asortymentu, zakres jego magazynowania, w tym czas tego magazynowania, oraz organy lub podmioty, którym dany asortyment zostanie wydany, oraz warunki wydania.

3. Działania zlecone Agencji na podstawie ust. 1 są finansowane ze środków organów oraz podmiotów, o których mowa w ust. 1.

4. Wykonanie decyzji, o których mowa w ust. 1, odbywa się z wyłączeniem art. 13 ust. 5 oraz przepisów o zamówieniach publicznych.

5. Na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 1, Agencja dokonuje zakupu określonego asortymentu z zachowaniem pierwszeństwa w odniesieniu do innych podmiotów.

Rozdział 6

Zadania i organizacja Agencji Rezerw Materiałowych

Art. 26. 1. Tworzy się Agencję Rezerw Materiałowych.

2. Agencja jest agencją wykonawczą w rozumieniu ustawy o finansach publicznych.

3. Agencja realizuje zadania państwa w zakresie określonym w ustawie oraz w ustawie o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych.

4. Siedzibą Agencji jest miasto stołeczne Warszawa.

5. Agencja podlega ministrowi właściwemu do spraw energii.

Art. 27. Do zadań Agencji należy:

- 1) utrzymywanie rezerw strategicznych, w tym ich przechowywanie, dokonywanie wymiany lub zamiany oraz przeprowadzanie konserwacji przechowywanych rezerw strategicznych;
- 2) wykonywanie decyzji ministra właściwego do spraw energii dotyczących tworzenia, udostępnienia i likwidacji rezerw strategicznych, zgodnie z zasadami określonymi w rozdziałach 3–5, przez:
 - a) zakupy określonych ilości asortymentu rezerw strategicznych,
 - b) organizowanie wydawania udostępnionych rezerw strategicznych,
 - c) zapewnienie przetworzenia rezerw strategicznych utrzymywanych w postaci surowców i półproduktów, przed ich wydaniem,
 - d) sprzedaż zlikwidowanych rezerw strategicznych albo nieodpłatne przekazanie niesprzedanych rezerw strategicznych jednostkom, o których mowa w art. 20 ust. 3 pkt 1,
 - e) poddanie zlikwidowanych rezerw odzyskowi lub przekazanie ich do unieszkodliwienia, zgodnie z zasadami gospodarowania odpadami określonymi w *ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach*⁴⁾,
 - f) zawieranie i wykonywanie umów, o których mowa w art. 17;
- 3) prowadzenie inwestycji związanych z budową lub modernizacją infrastruktury technicznej utrzymywania rezerw strategicznych;
- 4) tworzenie i utrzymywanie zapasów agencyjnych ropy naftowej i paliw na zasadach określonych w ustawie o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych oraz wykonywanie innych obowiązków wynikających z tej ustawy;
- 5) przeprowadzanie kontroli u podmiotów, którym oddano na przechowanie rezerwy strategiczne na podstawie umowy przechowania;
- 6) opracowywanie projektu informacji o asortymencie rezerw strategicznych, ich ilości i wartości oraz ich finansowaniu, wykorzystaniu i rozmieszczeniu, w terminach do dnia 30 września każdego roku za I półrocze i do dnia 31 marca każdego roku za rok poprzedni;
- 7) sporządzanie planów, informacji, procedur i sprawozdań oraz innych dokumentów w zakresie określonym w ustawie lub w innych ustawach;
- 8) wykonywanie innych zadań określonych w ustawach lub w Programie.

⁴⁾ Obecnie ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U. z 2020 r. poz. 797 i 875), na podstawie art. 203 tej ustawy, która weszła w życie z dniem 23 stycznia 2013 r.

Art. 28. 1. Agencja działa na podstawie ustaw oraz statutu.

2. Minister właściwy do spraw energii, w drodze zarządzenia, nadaje Agencji statut, który określa w szczególności organizację wewnętrzną i szczegółowy zakres jej działania oraz zasady udzielania pełnomocnictw.

3. Zakres zadań jednostek i komórek organizacyjnych Agencji określa regulamin organizacyjny ustalony przez Prezesa Agencji.

Art. 29. 1. Organem Agencji jest Prezes Agencji.

2. Prezesa Agencji powołuje Prezes Rady Ministrów, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek ministra właściwego do spraw energii. Prezes Rady Ministrów odwołuje Prezesa Agencji.

3. Prezes Agencji kieruje działalnością Agencji i reprezentuje ją na zewnątrz.

4. Prezes Agencji działa przy pomocy zastępców.

5. Zastępców Prezesa Agencji, w liczbie nie większej niż dwóch, powołuje minister właściwy do spraw energii, spośród osób wyłonionych w drodze otwartego i konkurencyjnego naboru, na wniosek Prezesa Agencji. Minister właściwy do spraw energii odwołuje zastępców Prezesa Agencji, na jego wniosek.

Art. 30. 1. Stanowisko Prezesa Agencji może zajmować osoba, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra lub równorzędny;
- 2) jest obywatelem polskim;
- 3) korzysta z pełni praw publicznych;
- 4) nie była skazana prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe;
- 5) posiada kompetencje kierownicze;
- 6) posiada co najmniej 6-letni staż pracy, w tym co najmniej 3-letni staż pracy na stanowisku kierowniczym;
- 7) posiada wykształcenie i wiedzę z zakresu spraw należących do właściwości Agencji;
- 8) posiada poświadczenie bezpieczeństwa dostępu do informacji niejawnych oznaczonych klauzulą „tajne” albo złoży oświadczenie w sprawie poddania się postępowaniu sprawdzającemu w związku z dostępem do informacji niejawnych.

2. Informację o naborze na stanowisko Prezesa Agencji ogłasza się przez umieszczenie ogłoszenia w miejscu powszechnie dostępnym w siedzibie Agencji oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji i Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów. Ogłoszenie powinno zawierać:

- 1) nazwę i adres Agencji;
- 2) określenie stanowiska;
- 3) wymagania związane ze stanowiskiem wynikające z przepisów prawa;
- 4) zakres zadań wykonywanych na stanowisku;
- 5) wskazanie wymaganych dokumentów;
- 6) termin i miejsce składania dokumentów;
- 7) informację o metodach i technikach naboru.

3. Termin, o którym mowa w ust. 2 pkt 6, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia opublikowania ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

4. Nabór na stanowisko Prezesa Agencji przeprowadza zespół, powołany przez ministra właściwego do spraw energii, liczący co najmniej 3 osoby, których wiedza i doświadczenie dają rękojmię wyłonienia najlepszych kandydatów. W toku naboru ocenia się doświadczenie zawodowe kandydata, wiedzę niezbędną do wykonywania zadań na stanowisku, na które jest przeprowadzany nabór, oraz kompetencje kierownicze.

5. Ocena wiedzy i kompetencji kierowniczych kandydata, o których mowa w ust. 4, może być dokonana na zlecenie zespołu przez osobę niebędącą członkiem zespołu, która posiada odpowiednie kwalifikacje do dokonania tej oceny.

6. Członek zespołu oraz osoba, o której mowa w ust. 5, mają obowiązek zachowania w tajemnicy informacji dotyczących osób ubiegających się o stanowisko, uzyskanych w trakcie naboru.

7. W toku naboru zespół wyłania nie więcej niż 3 kandydatów, których przedstawia ministrowi właściwemu do spraw energii.

8. Z przeprowadzonego naboru zespół sporządza protokół zawierający:

- 1) nazwę i adres Agencji;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór oraz liczbę kandydatów;

- 3) imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 3 najlepszych kandydatów uszeregowanych według poziomu spełniania przez nich wymagań określonych w ogłoszeniu o naborze;
- 4) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 5) uzasadnienie dokonanego wyboru albo powody niewyłonienia kandydata;
- 6) skład zespołu.

9. Wynik naboru ogłasza się niezwłocznie przez umieszczenie informacji w Biuletynach Informacji Publicznej, o których mowa w ust. 2. Informacja o wyniku naboru zawiera:

- 1) nazwę i adres Agencji;
- 2) określenie stanowiska, na które był prowadzony nabór;
- 3) imiona, nazwiska wybranych kandydatów oraz ich miejsca zamieszkania w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny albo informację o niewyłonieniu kandydata.

10. Umieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów ogłoszenia o naborze oraz o wyniku tego naboru jest bezpłatne.

11. Przepisy ust. 1–10 stosuje się odpowiednio do naboru na stanowiska zastępców Prezesa.

Art. 31. 1. W skład Agencji wchodzi:

- 1) Centrala Agencji;
- 2) oddziały terenowe Agencji, działające na obszarze jednego albo kilku województw.

2. Oddziałem terenowym Agencji kieruje dyrektor.

3. Dyrektorów oddziałów terenowych Agencji i ich zastępców powołuje i odwołuje Prezes Agencji.

Art. 32. 1. Nabór kandydatów do zatrudnienia na wolne stanowiska pracy w Agencji, zwany dalej „naborem”, jest otwarty i konkurencyjny.

2. Ogłoszenie o naborze zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji i umieszcza się w jednostce organizacyjnej Agencji, w której jest prowadzony nabór, w miejscu powszechnie dostępnym.

3. Ogłoszenie o naborze zawiera wskazanie:

- 1) wymagań, jakie powinni spełniać kandydaci do zatrudnienia na wolne stanowisko pracy w Agencji;
- 2) dokumentów, jakie powinni złożyć kandydaci;
- 3) terminu złożenia wymaganych dokumentów.

Art. 33. Informacje o kandydatach, którzy zgłosili się do naboru, stanowią informację publiczną w zakresie obejmującym wymagania określone w ogłoszeniu o naborze, o których mowa w art. 32 ust. 3 pkt 1.

Art. 34. 1. Termin składania dokumentów, określony w ogłoszeniu o naborze, nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zamieszczenia tego ogłoszenia w Biuletynie Informacji Publicznej.

2. Po upływie terminu do składania dokumentów, określonego w ogłoszeniu o naborze, listę kandydatów, którzy spełniają wymagania określone w tym ogłoszeniu, niezwłocznie zamieszcza się w Biuletynie Informacji Publicznej i umieszcza się w jednostce organizacyjnej Agencji, w której jest prowadzony nabór, w miejscu powszechnie dostępnym.

3. Lista, o której mowa w ust. 2, zawiera imiona i nazwiska kandydatów oraz informację o ich miejscach zamieszkania w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

4. Z przeprowadzonego naboru sporządza się protokół, który zawiera w szczególności:

- 1) wskazanie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór, liczbę kandydatów oraz imiona, nazwiska i adresy nie więcej niż 5 najlepszych kandydatów;
- 2) informację o zastosowanych metodach i technikach naboru;
- 3) uzasadnienie dokonanego wyboru.

Art. 35. 1. Informację o wyniku naboru zamieszcza się niezwłocznie w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji i umieszcza się w jednostce organizacyjnej Agencji, w której był prowadzony nabór, w miejscu powszechnie dostępnym.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, zawiera:

- 1) nazwę i adres jednostki organizacyjnej Agencji, w której był prowadzony nabór;
- 2) wskazanie stanowiska pracy, na które był prowadzony nabór;

- 3) imię i nazwisko kandydata oraz miejsce jego zamieszkania w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny;
- 4) uzasadnienie dokonanego wyboru kandydata albo uzasadnienie niezatrudnienia żadnego z kandydatów.

Art. 36. Jeżeli stosunek pracy osoby wyłonionej w drodze naboru ustał przed upływem 3 miesięcy od dnia jego nawiązania, można zatrudnić na tym samym stanowisku osobę, która została umieszczona na kolejnym miejscu w protokole sporządzonym z przeprowadzonego naboru. Przepisy art. 35 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 7

Gospodarka finansowa Agencji

Art. 37. 1. Agencja prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie oraz w ustawie o finansach publicznych.

2. Przychodami Agencji są:

- 1) dotacje celowe z budżetu państwa, określane corocznie w ustawie budżetowej, przeznaczone na:
 - a) realizację zadań Agencji określonych w ustawie oraz obowiązków innych niż tworzenie i utrzymywanie zapasów agencyjnych ropy naftowej i paliw, określonych w ustawie o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych,
 - b) finansowanie lub dofinansowanie inwestycji związanych z budową lub modernizacją infrastruktury technicznej utrzymywania rezerw strategicznych;
- 2) dotacje podmiotowe z budżetu państwa przeznaczone na dofinansowanie bieżącej działalności Agencji, w tym zarządzania realizacją zadań, o których mowa w art. 27, z wyłączeniem zadania tworzenia i utrzymywania zapasów agencyjnych;
- 3) przychody uzyskiwane ze sprzedaży rezerw strategicznych;
- 4) przychody uzyskiwane ze świadczonych przez Agencję usług magazynowych i innych usług;
- 5) darowizny;
- 6) przychody z innych tytułów.

3. Przychody, o których mowa w ust. 2 pkt 3, 5 i 6, przeznacza się na realizację zadań Agencji, o których mowa w art. 27, oraz na bieżącą działalność Agencji, w tym wynagrodzenia jej pracowników.

4. Przychody, o których mowa w ust. 2 pkt 4, przeznacza się wyłącznie na realizację zadań Agencji, o których mowa w art. 27.

5. Agencja może zaciągać zobowiązania na okres realizacji danego zadania przekraczający rok budżetowy, jeżeli wydatki niezbędne na obsługę zobowiązania zostały określone w rocznym planie finansowym, o którym mowa w art. 38 ust. 1.

6. Agencja może zaciągać kredyty i pożyczki, w celu finansowania wydatków, za zgodą ministra właściwego do spraw energii i ministra właściwego do spraw finansów publicznych.

7. Agencja prowadzi rachunkowość zgodnie z przepisami o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad określonych w ustawie o finansach publicznych.

8. Agencja tworzy fundusz statutowy i fundusz świadczeń socjalnych.

Art. 38. 1. Podstawą gospodarki finansowej Agencji jest roczny plan finansowy, obejmujący:

- 1) przychody własne Agencji;
- 2) dotacje z budżetu państwa;
- 3) zestawienie kosztów:
 - a) funkcjonowania Agencji, według ich rodzajów,
 - b) realizacji zadań określonych w ustawie oraz w ustawie o zapasach ropy naftowej i produktów naftowych, z wyszczególnieniem:
 - kosztów realizacji tych zadań przez inne podmioty,
 - wynagrodzeń i składek od nich naliczanych,
 - płatności odsetkowych wynikających z zaciągniętych zobowiązań,
 - zakupu towarów i usług;
- 4) wynik finansowy;
- 5) środki na wydatki majątkowe;
- 6) środki przyznane innym podmiotom;
- 7) stan należności i zobowiązań na początek i koniec roku;
- 8) stan środków pieniężnych na początek i koniec roku.

2. Prezes Agencji ustala projekt rocznego planu finansowego Agencji w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw energii. Minister właściwy do

spraw energii zatwierdza projekt planu i przekazuje go ministrowi właściwemu do spraw finansów publicznych, w trybie i terminach określonych w przepisach dotyczących prac nad projektem ustawy budżetowej.

3. W ramach projektu planu finansowego Agencji jest sporządzany plan:

- 1) dochodów i wydatków Agencji ujmowanych w terminie ich zapłaty;
- 2) rzeczowy rezerw strategicznych.

4. Agencja sporządza także plan finansowy w układzie zadaniowym, obejmujący w szczególności zestawienie zadań w ramach planowanych kosztów na dany rok budżetowy i dwa kolejne lata, wraz z opisem celów tych zadań i mierników wykonania.

5. Prezes Agencji sporządza i przekazuje ministrowi właściwemu do spraw energii sprawozdania finansowe i związane z nimi informacje, w trybie i na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych.

6. Agencja jest obowiązana corocznie wpłacać do budżetu państwa nadwyżkę środków finansowych ustaloną na koniec roku, pozostającą po uregulowaniu zobowiązań podatkowych, o której mowa w art. 22 ustawy o finansach publicznych. Agencja dokonuje wpłaty nadwyżki tych środków na rachunek bieżący dochodów urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw energii, nie później niż do dnia 30 czerwca za rok poprzedni.

7. W Agencji prowadzi się audyt wewnętrzny, zgodnie z przepisami ustawy o finansach publicznych.

Art. 39. 1. Agencja może, za zgodą ministra właściwego do spraw energii, obejmować lub nabywać udziały lub akcje w spółkach prawa handlowego w zamian za wierzytelności z tytułu wykonywania zadań, o których mowa w art. 27 pkt 1–4.

2. Prawa i obowiązki udziałowca lub akcjonariusza, w imieniu Agencji, wykonuje Prezes Agencji.

Art. 40. 1. Należności i wierzytelności pieniężne Agencji z tytułu wykonywania zadań, o których mowa w art. 27 pkt 1–4, mające charakter cywilnoprawny mogą być umarzane w całości albo w części lub ich spłata może być odraczana, lub rozkładana na raty.

2. Należności i wierzytelności, o których mowa w ust. 1, mogą być umarzane w całości, jeżeli wystąpi co najmniej jedna z następujących przesłanek:

- 1) należności i wierzytelności Agencji nie odzyskano w wyniku przeprowadzonego postępowania likwidacyjnego albo upadłościowego, lub
- 2) zachodzi uzasadnione przypuszczenie, że w postępowaniu egzekucyjnym nie uzyska się kwoty wyższej od kosztów dochodzenia i egzekucji należności i wierzytelności Agencji, lub postępowanie egzekucyjne okazało się nieskuteczne, lub
- 3) nie można ustalić miejsca zamieszkania lub pobytu dłużnika będącego osobą fizyczną albo dłużnik zmarł, nie pozostawiając żadnego majątku, albo pozostawił majątek niepodlegający egzekucji na podstawie odrębnych przepisów, albo pozostawił przedmioty codziennego użytku domowego, których łączna wartość nie przekracza kwoty 6000 zł, lub
- 4) dłużnik będący osobą prawną został wykreślony z Krajowego Rejestru Sądowego, przy jednoczesnym braku majątku, z którego można by egzekwować należności i wierzytelności Agencji, a odpowiedzialność z tytułu należności i wierzytelności Agencji nie przechodzi z mocy prawa na osoby trzecie, lub
- 5) dłużnik będący jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej uległ likwidacji, lub
- 6) egzekucja należności i wierzytelności Agencji zagraża ważnym interesom dłużnika, w tym jego egzystencji, także w przypadku gdy stał się niezdolny do prowadzenia działalności gospodarczej, lub zachodzi ważny interes publiczny.

3. W przypadku gdy oprócz dłużnika głównego są zobowiązane inne osoby, należności i wierzytelności, o których mowa w ust. 1, mogą być umorzone tylko wtedy, gdy warunki umarzania są spełnione wobec wszystkich zobowiązanych.

4. W przypadku gdy kwota podlegająca umorzeniu przekracza 5000 zł, informacja o umorzeniu należności i wierzytelności Agencji, obejmująca nazwę i siedzibę dłużnika będącego osobą prawną lub imię i nazwisko oraz miejsce zamieszkania dłużnika będącego osobą fizyczną, cel udzielenia pomocy finansowej, przesłankę oraz kwotę umorzenia, jest informacją publiczną w rozumieniu przepisów o dostępie do informacji publicznej i jest niezwłocznie udostępniana w Biuletynie Informacji Publicznej Agencji.

5. W zakresie, w jakim umorzenie należności i wierzytelności Agencji, odroczenie ich spłaty lub rozłożenie jej na raty, o którym mowa w ust. 2 pkt 6 oraz w art. 41 ust. 1, stanowi pomoc spełniającą przesłanki określone w art. 107 ust. 1

Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej albo pomoc de minimis, jest dokonywane zgodnie z odrębnymi przepisami, z uwzględnieniem szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy.

Art. 41. 1. Na wniosek dłużnika należności i wierzytelności pieniężne Agencji, o których mowa w art. 40 ust. 1:

- 1) mogą być umarzane w części,
- 2) mogą zostać odroczone terminy spłaty całości lub części tych należności i wierzytelności,
- 3) mogą zostać rozłożone na raty płatności całości lub części tych należności i wierzytelności

– w przypadkach uzasadnionych względami społecznymi lub gospodarczymi, w szczególności możliwościami płatniczymi dłużnika oraz uzasadnionym interesem Skarbu Państwa.

2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

- 1) nazwę, siedzibę i adres albo imię, nazwisko i miejsce zamieszkania wnioskodawcy oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) wnioskodawcy;
- 2) kwotę należności lub wierzytelności, z wyodrębnieniem odsetek;
- 3) podanie przyczyny ubiegania się o umorzenie części zadłużenia, odroczenia lub rozłożenia na raty jego spłaty;
- 4) informację o aktualnej sytuacji majątkowej dłużnika;
- 5) informację, czy wnioskodawcy już umarzano należność lub wierzytelność Agencji, odraczano lub rozkładano na raty ich spłatę;
- 6) proponowane terminy i kwoty spłaty zadłużenia;
- 7) wskazanie źródeł finansowania spłaty zadłużenia.

3. Do wniosku, o którym mowa w ust. 1, należy dołączyć dokumenty potwierdzające dane i informacje, o których mowa w ust. 2 pkt 1, 2, 4 i 7.

4. Organ, o którym mowa w art. 42 ust. 1, prowadzący postępowanie w sprawie umorzenia, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty spłat należności lub wierzytelności Agencji, może wezwać wnioskodawcę do uzupełnienia informacji, o których mowa w ust. 2, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.

5. W przypadku niedotrzymania przez wnioskodawcę terminu, o którym mowa w ust. 4, wniosek nie podlega rozpatrzeniu i jest zwracany wnioskodawcy.

Art. 42. 1. Do umarzania, odraczania terminów lub rozkładania na raty spłat należności i wierzytelności Agencji, o których mowa w art. 40, są uprawnieni:

- 1) Prezes Agencji – w odniesieniu do należności i wierzytelności, których wartość należności głównej nie przekracza kwoty 40 000 zł;
- 2) minister właściwy do spraw energii – w pozostałych przypadkach.

2. Umorzenie należności i wierzytelności Agencji oraz odroczenie terminu spłaty całości lub części należności albo rozłożenie płatności całości lub części należności na raty następuje na podstawie umowy zawartej między Agencją a dłużnikiem, z zastrzeżeniem ust. 4.

3. W umowie, o której mowa w ust. 2, określa się w szczególności:

- 1) warunki spłaty pozostałej części należności i wierzytelności – w przypadku umorzenia ich w części;
- 2) warunki i terminy spłaty należności i wierzytelności – w przypadku odroczenia terminu spłaty lub rozłożenia płatności na raty.

4. W przypadkach, o których mowa w art. 40 ust. 2 pkt 3–5, umorzenie należności i wierzytelności następuje w formie jednostronnego oświadczenia woli.

5. Przepisy ust. 1–4 oraz art. 40 i art. 41 stosuje się odpowiednio do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat odsetek od tych należności i wierzytelności oraz do umarzania, odraczania lub rozkładania na raty spłat innych należności ubocznych.

Art. 43. Agencja może dokonywać sprzedaży wymagalnych wierzytelności powstałych w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 27 pkt 1–4, w przypadku utraty przez dłużników Agencji zdolności do spłaty zadłużenia.

Rozdział 8

Kontrola podmiotów przechowujących rezerwy strategiczne

Art. 44. 1. Prezes Agencji przeprowadza kontrolę podmiotów, którym na podstawie umowy, o której mowa w art. 16 ust. 1, oddano na przechowanie rezerwy strategiczne, oraz podmiotów, z którymi zawarto umowę, o której mowa w art. 17.

2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, polega na sprawdzeniu:

- 1) zgodności stanu faktycznego przechowywanych rezerw strategicznych z postanowieniami umowy przechowania oraz ze stanem ewidencyjnym

Agencji, pod względem ilości i jakości przechowywanego asortymentu rezerw strategicznych;

- 2) wykonywania postanowień umów, o których mowa w ust. 1, w tym zapewnienia prawidłowych warunków przechowywania rezerw strategicznych;
- 3) przestrzegania wymagań dotyczących ochrony magazynów, w których są przechowywane rezerwy strategiczne;
- 4) prawidłowości i rzetelności prowadzenia dokumentacji dotyczącej przechowywanych rezerw strategicznych;
- 5) wykonania zaleceń pokontrolnych wydanych na podstawie wyniku przeprowadzonej kontroli.

Art. 45. 1. Czynności kontrolne wykonują pracownicy Agencji na podstawie pisemnego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli oraz po okazaniu legitymacji służbowej.

2. Upoważnienie, o którym mowa w ust. 1, zawiera co najmniej:

- 1) imię, nazwisko, stanowisko służbowe oraz numer legitymacji służbowej osoby upoważnionej do przeprowadzenia kontroli;
- 2) oznaczenie kontrolowanego;
- 3) określenie zakresu kontroli;
- 4) wskazanie daty rozpoczęcia i przewidywanego terminu zakończenia kontroli;
- 5) wskazanie podstawy prawnej kontroli;
- 6) oznaczenie organu kontroli;
- 7) określenie daty i miejsce wystawienia upoważnienia;
- 8) podpis osoby wystawiającej upoważnienie, z podaniem zajmowanego stanowiska służbowego;
- 9) pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego.

Art. 46. 1. Czynności kontrolnych dokonuje się w obecności kontrolowanego lub osoby pisemnie przez niego upoważnionej, w sposób sprawny i możliwie niezakłócający funkcjonowania kontrolowanego podmiotu.

2. Osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli są uprawnione do:

- 1) wejścia na teren nieruchomości, do obiektów i pomieszczeń kontrolowanego podmiotu;
- 2) żądania ustnych i pisemnych wyjaśnień;

- 3) żądania wglądu do dokumentów i innych nośników informacji zawierających dane dotyczące przechowywanych rezerw strategicznych;
- 4) sporządzania odpisów oraz kopii dokumentów, z zastrzeżeniem przepisów ustawy z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 742);
- 5) zabezpieczenia kontrolowanej dokumentacji;
- 6) wykonywania innych czynności niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia kontroli.

3. Z przeprowadzonej kontroli sporządza się protokół dokonanych czynności, który powinien ponadto zawierać zalecenia pokontrolne oraz pouczenie o sposobie złożenia zastrzeżeń co do jego treści, przy czym termin do złożenia zastrzeżeń nie może być krótszy niż 7 dni od dnia doręczenia protokołu.

4. Kontrolujący sporządza protokół w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla kontrolowanego i Agencji.

5. Protokół podpisuje kontrolowany lub osoba przez niego upoważniona.

6. W przypadku odmowy podpisania protokołu z kontroli przez kontrolowanego lub osobę przez niego upoważnioną, kontrolujący dokonuje stosownej adnotacji w protokole. Odmowa podpisania protokołu nie stanowi przeszkody do jego podpisania przez kontrolującego i realizacji ustaleń kontroli.

Rozdział 9

Przepisy zmieniające, przejściowe i końcowe

Art. 47–52. (pominięte)

Art. 53. 1. Agencja utworzona na podstawie niniejszej ustawy wstępuje w prawa i obowiązki Agencji Rezerw Materiałowych działającej w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy pracownicy Agencji Rezerw Materiałowych stają się pracownikami Agencji.

Art. 54. 1. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, Agencja:

- 1) staje się stroną umów i porozumień dotyczących rezerw państwowych i zapasów ropy naftowej i produktów naftowych, zawartych przez Agencję Rezerw Materiałowych z przedsiębiorcami oraz z innymi podmiotami przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy;

2) jest stroną postępowań administracyjnych, postępowań sądowych oraz postępowań egzekucyjnych w administracji, których stroną była Agencja Rezerw Materiałowych oraz Agencja Rynku Rolnego w zakresie rezerw państwowych do dnia wejścia w życie ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o Agencji Rynku Rolnego i organizacji niektórych rynków rolnych⁵⁾ (Dz. U. z 2018 r. poz. 945 oraz z 2019 r. poz. 2020), wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Plan finansowy Agencji Rezerw Materiałowych i plan rzeczowy rezerw państwowych oraz plan rzeczowy zapasów państwowych ropy naftowej i produktów naftowych na rok 2010 stają się planami Agencji utworzonej na podstawie niniejszej ustawy.

Art. 55. Rezerwy gospodarcze utworzone przez ministra właściwego do spraw gospodarki na podstawie ustawy z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych (Dz. U. z 2007 r. poz. 594, z 2008 r. poz. 1505 oraz z 2010 r. poz. 679), stają się z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rezerwami strategicznymi w rozumieniu tej ustawy.

Art. 56. 1. Rezerwy mobilizacyjne utworzone przez ministrów, kierowników urzędów centralnych i wojewodów na podstawie ustawy, o której mowa w art. 55, z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy podlegają obowiązkowemu przeglądowi, przeprowadzanemu przez ministra właściwego do spraw gospodarki, nie później niż w okresie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Przegląd przeprowadza się w celu określenia asortymentu i ilości rezerw mobilizacyjnych, których utrzymywanie uznaje się za uzasadnione ekonomicznie i celowe ze względu na realizację Programu.

2. Z przeglądu, o którym mowa w ust. 1, sporządza się szczegółowe sprawozdanie, zawierające:

- 1) omówienie przeprowadzonego przeglądu rezerw mobilizacyjnych;
- 2) wykaz asortymentu rezerw mobilizacyjnych, z rekomendacją włączenia ich do rezerw strategicznych;

⁵⁾ Obecnie tytuł ustawy brzmi: ustawa o organizacji niektórych rynków rolnych, na podstawie art. 22 pkt 1 ustawy z dnia 10 lutego 2017 r. – Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowym Ośrodku Wsparcia Rolnictwa (Dz. U. poz. 624), która weszła w życie z dniem 1 września 2017 r.

- 3) sposób przejęcia majątku, sporządzenia i przekazania odpowiedniej dokumentacji, w zależności od asortymentu i ilości rezerw mobilizacyjnych;
- 4) propozycje postępowania z pozostałymi składnikami rezerw mobilizacyjnych.

Art. 57. Umowy najmu, dzierżawy lub pożyczki rezerw mobilizacyjnych zawarte na podstawie ustawy, o której mowa w art. 55, przez organy, o których mowa w art. 56 ust. 1, w ramach zwolnień tych rezerw na czas określony, z obowiązkiem ich zwrotu, pozostają w mocy do czasu ich wygaśnięcia.

Art. 58. W okresie 24 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, w sprawach dotyczących gospodarowania rezerwami mobilizacyjnymi w rozumieniu ustawy, o której mowa w art. 55, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 59. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki, w terminie 15 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, przedłoży Radzie Ministrów projekt pierwszego Programu.

2. Do projektu pierwszego Programu należy dołączyć sprawozdanie, o którym mowa w art. 56 ust. 2.

Art. 60. W terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, Prezes Agencji opracowuje i przedstawia po raz pierwszy do zatwierdzenia ministrowi właściwemu do spraw gospodarki szczegółowe procedury, o których mowa w art. 21 i 24.

Art. 61. 1. Nieruchomości stanowiące własność Skarbu Państwa, pozostające w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy we władaniu Agencji Rezerw Materiałowych, stają się z tym dniem własnością Agencji.

2. Nabycie własności nieruchomości, o których mowa w ust. 1, następuje nieodpłatnie i ograniczone jest do nieruchomości niezbędnych do wykonywania zadań statutowych Agencji.

3. Nabycie własności nieruchomości, o których mowa w ust. 1, stwierdza właściwy wojewoda w drodze decyzji.

4. Organem odwoławczym od decyzji, o której mowa w ust. 3, jest minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa.

5. Decyzja ostateczna w sprawie, o której mowa w ust. 3, stanowi podstawę ujawnienia praw do nieruchomości w księdze wieczystej.

Art. 62. Agencja jest zwolniona z podatków i innych danin publicznych z tytułu przejęcia mienia Agencji Rezerw Materiałowych oraz nabycia własności nieruchomości, o których mowa w art. 61 ust. 1.

Art. 63. Do spraw wszczętych na podstawie ustaw, o których mowa w art. 52⁶⁾ i 55, i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 64. Traci moc ustawa z dnia 30 maja 1996 r. o rezerwach państwowych (Dz. U. z 2007 r. poz. 594, z 2008 r. poz. 1505 oraz z 2010 r. poz. 679).

Art. 65. Ustawa wchodzi w życie po upływie 60 dni od dnia ogłoszenia⁷⁾.

⁶⁾ Artykuł 52 zawiera zmiany do ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o zapasach ropy naftowej, produktów naftowych i gazu ziemnego oraz zasadach postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa paliwowego państwa i zakłóceń na rynku naftowym.

⁷⁾ Ustawa została ogłoszona w dniu 6 grudnia 2010 r.